

بسمه تعالی

معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل موج باف

گروه شغلی صنایع دستی (بافت)

کد ملی آموزش شغل

۷-۵۴/۹۷/۱/۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۰/۶/۱۶

مدت اعتبار استاندارد: از تاریخ ۱۳۹۰/۶/۱۶ تا تاریخ ۱۳۹۲/۶/۱۶

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب: دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۷-۵۴/۹۷/۱/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته : صنایع دستی - بافت

- فاطمه عرفانی کارشناس صنایع دستی، رئیس اداره آموزش معاونت صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل / شایستگی :

- اداره کل فنی و حرفه ای استان خوزستان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

شایستگی ■ تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	رضا پنبه دانه پور	فوق دیپلم آموزش ابتدایی	---	موج باف	۴۰	تلفن ثابت: ۶۲۷۹۰۲۱ آدرس: شوشتر- چهار راه امام شرقی خ عبدالله بانو
۲	اسفندیار مالک	بی سواد	----	موج باف	۵۰	تلفن ثابت: ۶۲۰۵۰۸۷ تلفن همراه: ۰۹۱۳۸۸۶۷۶۷۴ آدرس: شوشترخ عبدالله بانو جنب پنجر گیری علی کوچه ازار
۳	سلطان امان اله پور	بی سواد	----	موج باف	۳۰	تلفن ثابت: ۶۲۰۵۰۸۷ تلفن همراه: ۰۹۱۳۸۸۶۷۶۷۴ آدرس: شوشترخ عبدالله بانو جنب پنجر گیری علی کوچه ازار
۴	رضا درود	لیسانس	مدیریت	کارشناس	۱۸	تلفن ثابت: ۲۲۱۷۵۴۴ تلفن همراه: ۰۹۱۶۱۱۲۶۴۶۶ آدرس: اهواز- میدان آزادگان خ شهید عابدی روبروی هتل فجر- معاونت صنایع دستی ایمیل: Miraskhz_handicrafts@yahoo.com
۵	عاطفه توکلیان	لیسانس	فرش	کارشناس	۷	تلفن ثابت: ۲۲۱۷۵۴۴ تلفن همراه: ۰۹۱۶۶۰۸۲۵۸۰ آدرس: اهواز- میدان آزادگان خ شهید عابدی- روبروی هتل فجر- معاونت صنایع دستی ایمیل: Miraskhz_handicrafts@yahoo.com
۶	پروانه ترکی نژاد	لیسانس	علوم تربیتی	کارشناس پژوهش	۱۵	تلفن ثابت: ۰۶۱۱-۲۲۹۰۱۲۹ تلفن همراه: ۰۹۱۶۶۱۱۷۸۵۰ آدرس: اهواز- سپیدار- بلوار فنی و حرفه ای - اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خوزستان- واحد پژوهش و برنامه ریزی آدرس ایمیل: pajooohesh@khztvto.com
۷	زینب پرچمی	لیسانس	ادبیات فارسی	مسئول پژوهش	۱۵	تلفن ثابت: ۰۶۱۱-۲۲۹۰۱۲۹ تلفن همراه: ۰۹۱۶۳۰۰۹۵۲۹ آدرس: اهواز- سپیدار- بلوار فنی و حرفه ای - اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خوزستان- واحد پژوهش و برنامه ریزی آدرس ایمیل: pajooohesh@khztvto.com

نام آموزش شغل
موج باف
شرح آموزش شغل:
موج بافی یکی از مشاغل مربوط صنایع دستی است که شایستگی هایی از قبیل آماده سازی مواد اولی، چله کشی موج، راه اندازی دستگاه موج بافی، بافت و پرداخت و تکمیل نهایی کار را در بر می گیرد و با مشاغل دامداری، ریسندگی و رنگرزی در ارتباط است.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد
طول دوره آموزش
طول دوره آموزش ۱۲۵ ساعت - زمان آموزش نظری ۲۹ ساعت - زمان آموزش عملی ۹۶ ساعت - کارورزی - ساعت - زمان پروژه - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵٪ - عملی : ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان
-لیسانس صنایع دستی یا صنایع نساجی با یک سال سابقه کار مرتبط -فوق دیپلم صنایع دستی یا صنایع نساجی با دو سال سابقه کار مرتبط -دیپلم متوسطه با پنج سال سابقه کار مرتبط

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

موج بافی دستبافته ای با نقوش هندسی درشت، با تار و پود پشم دست ریس است.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Wave weavins (Mog baf)

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

رنگرزی عمومی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف: جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د : نیاز به اعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

– شایستگی ها^۱

ردیف	عناوین
1	آماده سازی مواد اولیه
2	چله کشی موج
۳	راه اندازی دستگاه موج بافی
۴	بافت موج
۵	پرداخت و تکمیل نهایی کار

^۱. Competency / task

استاندارد آموزش - برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : -آماده سازی مواد اولیه
	جمع	عملی	نظری	
	۲۰	۱۴	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-الیاف مصرفی (پشم شماره ۵ ، دو لا) -ماسوره -دستگاه ماسوره پیچ -ماکو -منابع: -فرهنگ جامع فرش ایران -بختیارپها ، بافته ها و نقوش -صنایع دستی کهن ایران -فرشنامه ایران	۲	۲	۲	دانش : -انواع الیاف چله و پود مصرفی از نظر جنس(پشم بهاره و پاییزه) و خواص آن -اجزای تشکیل دهنده دستگاه نخ ریزی -نحوه استفاده از دستگاه نخ ریزی(تاباندن - ریسیدن - ماسوره پیچی)
-منابع: -فرهنگ جامع فرش ایران -بختیارپها ، بافته ها و نقوش -صنایع دستی کهن ایران -فرشنامه ایران	۳	۴	۴	مهارت : - انتخاب الیاف مرغوب و مناسب (از نظر ضخامت و رنگ) -قرار دادن کلاف بر روی دستگاه ماسوره پیچ -پیچاندن کلاف دور ماسوره با استفاده ازدستگاه ماسوره پیچ جهت چله کشی و بافت -نصب ماسوره پر شده در ماکو
				نگرش : -
				ایمنی و بهداشت : -استفاده از ماسک هنگام عملیات نخ ریزی
				توجهات زیست محیطی : -جمع آوری نخ های پشمی اضافی

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : -چله کشی موج
	جمع	عملی	نظری	
	۲۹	۲۰	۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-میخ آهنی -نخ پشمی مناسب -ماسوره منابع: -بختیارپها ، بافته ها و نقوش -صنایع دستی کهن ایران			۵	دانش : -نحوه چله کشی موج (انجام کار توسط یک نفر و در دو رنگ) -ابعاد استاندارد موج و رابطه آن با چله کشی دو تخته موج -شماره شانه و رابطه آن با ضخامت نخ چله مصرفی
			۲	
			۲	
		۹		مهارت : -انجام چله کشی - یکنواخت کردن کشش نخ های چله -انتقال چله ها به روی دستگاه -ایجاد تراکم با استفاده از نمرات مختلف شانه (تناسب شانه با ضخامت الیاف)
		۳		
		۴		
		۴		
	نگرش : -دقت و سرعت عمل در چله کشی جهت افزایش بهره وری			
	ایمنی و بهداشت : -استفاده از ماسک هنگام چله کشی			
	توجهات زیست محیطی : -جمع آوری نخ های پشمی اضافی			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : -راه اندازی دستگاه موج بافی
	جمع	عملی	نظری	
	۲۰	۱۶	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-دستگاه موج بافی -قلاب -قیچی -ماکو -ماسوره -نخ پشمی مصرفی -جعبه ابزار -منابع: -بختیارپها ، بافته ها و نقوش -صنایع دستی کهن ایران			۳	دانش : -اجزای تشکیل دهنده دستگاه بافت موج (نورد- شانه- ازارو ...) -مسیر عبور نخ های چله در دستگاه موج بافی
			۱	
		۵		مهارت : - عبور دادن نخ های تار از میان وردها -عبور دادن تارها از میان شکاف شانه توسط قلاب -نصب تارهای رد شده از ورد و شانه بر روی نورد -تنظیم قطعات دستگاه
		۵		
		۴		
		۲		
				نگرش : -اطمینان از عدم وجود کجی و اتصال صحیح قطعات دستگاه
				ایمنی و بهداشت : - توجه به وجود نور کافی در محیط -
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش
- بر گه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش				عنوان :
	جمع	عملی	نظری		- بافت موج
	۴۰	۳۴	۶		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی					دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
- نخ مناسب (پشم شماره ۵ - دو لا) - دستگاه بافت موج - متید - ماسوره - ماکو - قیچی - منابع: - بختیارها ، بافته ها و نقوش - صنایع دستی کهن ایران			۲ ۱ ۱ ۰/۵ ۰/۵ ۱		دانش : - نحوه ایجاد فاصله بین بافت دو تخته موج - مسیر عبور ماکو از میان دهانه - نحوه دفتین زدن - نقش موج (چهارخانه) - نحوه کنترل کیفی در حین کار (رعایت یکنواختی عرض موج) - نحوه استفاده از ابزار مناسب برش (قیچی تیز)
					مهارت : - ایجاد طرح چهارخانه به وسیله تعویض رنگ پود - ایجاد طرح بوسیله تعویض پدالها - حرکت ماکو محتوی ماسوره (حرکت پود از لابلای تارها) جهت ایجاد طرح - ضربه زدن یکنواخت با دفتین - ایجاد فاصله و بافت تخته دوم موج - اندازه گیری دقیق کار در حین بافت (استفاده از متید) - پیچیدن موج بافته شده بر روی نورد - جداسازی دو تخته موج بافته شده از دستگاه
					نگرش: - افزایش دقت در برش نخهای تار -
					ایمنی و بهداشت : - رعایت ارگونومی بدن - رعایت نکات ایمنی در هنگام برش
					توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش
- بر گه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : - پرداخت و تکمیل نهایی کار
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۱	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- قیچی - جعبه ابزار - قلاب - متر - پشم ۱ لا - سوزن			۱ ۱ ۱	دانش : - نحوه اتصال و لبه دوزی دو تخته موج - انواع عیوب و علل آن (پارگی الیاف، بالازدگی موج، اشکال در نقش و...) - نحوه نگهداری موج بافته شده -
- منابع: - فرهنگ جامع فرش ایران - بختیارپها ، بافته ها و نقوش - صنایع دستی کهن ایران - فرشنامه ایران		۲ ۲ ۱ ۲ ۲ ۲		مهارت : - لبه دوزی دو تخته موج (اتصال دو تخته) - بخار دادن و بسته بندی مناسب - انبار و نگهداری موج بافته شده جهت جلوگیری از بید خوردگی - تعویض ابزار ناسالم و گره زدن چله جهت رفع پارگی نخ - دفتین زدن و تنظیم دستگاه جهت رفع بالازدگی - شکافتن و بافت مجدد جهت رفع اشکال در نقش
				نگرش : -
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی : - نگهداری قطعات و ابزار مستعمل در مکانی مناسب

- برکه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	دستگاه موج بافی	۴ وردی فلزی یا چوبی	۵	
۲	دستگاه ماسوره پیچ	فلزی یا چوبی	۵	
۳	جعبه کمک‌های اولیه	سری کامل	۱	
۴	کپسول آتش نشانی	۶ کیلویی پودر خشک	۱	
۵	تهویه		۱	
۶	تخته وایت برد	۱۰۰×۷۰ سانتی‌متر	۱	
۷	جعبه ابزار	سری کامل	۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	الیاف پشمی	شماره ۵ – ۲ لادر دو رنگ	۲۳	کیلو
۲	ماژیک وایت برد	قرمز و آبی	۲	

توجه :

– مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

– برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قیچی	پلاستیکی	۱	
۲	متر		۱	
۳	ماسوره		۵۰	
۴	قلاب		۱	
۵	تخته پاک کن		۱	

توجه :

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	فرهنگ جامع فرش ایران	احمد دانشگر	---	۱۳۷۲	تهران	علامه طباطبایی
۲	بختیاری ها ، بافته ها و نقوش	فرحناز قاضیانی	---	۱۳۷۶	تهران	سازمان میراث فرهنگی کشور
۳	صنایع دستی کهن ایران	هانس ای-وولف	سیروس ابراهیم زاده	۱۳۷۲	تهران	انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی (سپه‌امی عام)
۴	فرشنامه ایران	حسن آذرباد-فضل الله حشمتی رضوی	---	۱۳۷۲	تهران	موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)

– سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	جزوه تهیه شده توسط مربی						

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	http://www.soomak.ir/index.php?do=static&page=gholab
۲	http://www.forum.niksalehi.com/showthread.php?t=47469
۳	http://hajsayyedjavady.persianblog.ir/post/12
۴	http://www.farsnews.com/imgrep.php?nn=8711261685 مجموع تصاویر